

2025-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuut

pillugu

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap

inatsisissatut siunnersuutip aappassaaneerpeqarneranut

ISUMALIUTISSIISUTAA

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap suliarinninnermini kingullermik ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Pele Broberg, Naleraq, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Mariane Paviassen Jensen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Kristian Jeremiassen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Kuno Fencker, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Karl Tobiassen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Jens-Frederik Nielsen, Demokraatit

Ulloq 24. september 2024-mi siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

Imarisai:

1. Aallaqqaasiut3	
1.1 Aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip ilusiligaanera aningaasaliisarnermilu maleruagassat	3
1.2 Ataatsimoortumik tullerriaarisarnissamik tunngavik	3
1.3 Aningaasanut inatsisissatut siunnersuummik siullermeerinnineq	4
1.4 Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera	4
2. Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat	5
2.1 Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap ataatsimut isigalugu isummernera	8
3. Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap apeqqutai/oqaaseqaatai aalajangersimasut suliassa qarfinnut agguataarlugit	– 9
4. Aningaasaliissutinut allannguutissatut siunnersuutit	9
4.1. Sammisaaq 1 – Teknikikkut allannguutit	10
4.2. Sammisaaq 2 – Missingersuutinut sunniuteqanngitsumik allannguutit	10
4.3. Sammisaaq 3 – Aningaasartuuteqarnerussutissat	10
4.4. Sammisaaq 4 – Aningaasartuutikinnerussutissat	11
4.5. Sammisaaq 5 – Isertitaqarnerunissamik inatsisitigullu pisussaaffigalugit aningaasartuutissanut missingiutit nutaat	12
5. Oqaasertaliussanut allannguutissatut siunnersuutit	12
5.1 Naalakkersuisut oqaasertaliussanut allannguutissatut siunnersuutaat	12
6. Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap inassuteqaatai	14

Ilanngussanut takussutissiaq:

- A. Ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut apeqqutai.
- B. Ataatsimiititaliap ilanngussaaq A malillugu apeqqutaanut Naalakkersuisut akissutaat.
- C. Aningaasaliissutinut Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat 21. oktober 2024-meersut. (Allannguutissatut siunnersuutit nr. 1-61).
- D. Oqaasertaliussanut Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat 21. oktober 2024-meersut. (Allannguutissatut siunnersuutit nr. 62-78).

1. Aallaqqaasiut

Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit inatsimmi § 16, imm. 1 naapertorlugu aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip siullermeerneqarnerata aappassaaneerneqarneratalu akornanni Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq aningaasanut inatsisissatut siunnersuut pillugu Inatsisartunut isumaliutissiissuteqassaaq.

Kiisalu Naalakkersuisut aappassaaneerinninnissamut allannguutissatut siunnersuutaat ataatsimiititaliamit suliarineqarput.

Tamatuma peqatigisaanik inatsisissatut siunnersuut Inatsisartunit inaarutaasumik pingajussaanerneqartinnani Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut suliarineqaq-qittussanngortinneqarnissaa ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq.

1.1 Aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip ilusiligaanera aningaasaliisarnermilu male-ruagassat

Aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip ilusiligaanera Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 26, 28. november 2016-imeersumi pingaarnertigut aalajangersarneqarpoq. (matuma kingorna missingersuutit naatsorsuutillu pillugit inatsimmik taagorneqarpoq. Naalakkersuisut aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip suliarineqarnissaanut aaqqissuunneqarnissaanullu malittarisassaliorsinnaasut § 13, imm. 1-imi allassimavoq. Naalakkersuisullu aningaasanut inatsisip aaqqissugaanera aamma allaffis-sornikkut aningaasanut inatsisip suliarineqarnerata ingerlasarnera pillugit Naammisortutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 44, 27. november 2020-meersoq aqutugalugu taamaaliorput. Tassani aningaasanut inatsisip aningaasaleeriaatsinut immikkoortiternera kiisalu aningaasanut inatsisissatut siunnersuummik suliarinnittarneq pillugit maleruagassanik aalajangersaasoqarpoq.

1.2 Ataatsimoortumik tulleriiarisarnissamik tunngavik

Kiisalu missingersuusiorneq pillugu inatsit 2016-imeersoq naapertorlugu oqaasertaliussaq aqutugalugu inatsimmut atuuttumut ilassutitut aalajangersimasunik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Inatsimmilli atuuttumik oqaasertaliussakkut allannguneq pisuni immikkorluinnaq ittuni taamaallaat pisinnaavoq aammalu aatsaat allannguneq piffissami killilikkami aatsaat pippat. Aammali inatsisini ataavartumik nalinginnaasumilluunniit allanngunerit oqaasertaliussakkut pisinnaannginnerat atuuppoq.

Tassunga atatillugu missingersuusiornermut malittarisassat 2008-meersut ataatsimiititaliamit innersuussutigineqassapput, tassani allassimalluni oqaasertaliussat ataasiakkaat suli pisariaqarnermut naliliivigineqartariaqartoq. Missingersuusiornermut malittarisassat naapertorlugit inatsimmik ataavartumik nalinginnaasumilluunniit allannguneq oqaasertaliussakkut ingerlaneqaqqu-saangilaq, tassungali taarsiullugu inatsisiliornikkut akuersissutigineqartussaalluni. Kiisalu missingersuusiornermut malittarisassani allassimavoq oqaasertaliussakkut inatsimmik atuuttumik allannguneq taamaallaat pisariaqartoq inatsimmik allannguneq utaqqinneqarsinnaanngippat.

Taamaattumillu missingersuusionermut malittarisassat 2008-meersut naapertorlugit oqaasertaliussat, taamaalillutillu aamma piginnaatitsissutit, amerlassusiat sapinngisamik annertunerpaamik killilersimaarneqartariaqartoq ataatsimiititaliamit aalajangiusimaneqarpoq.

Ataatsimoortumik pingaarnersiulluni tullerriaarisarnermik periuseqarneq aningaasaqarnitta pilersaaruserneqarnerani pingaarnertut tunngaviuvoq. Aningaasaqarnerup naalakkersuinikkut suliaqartunit paasineqarsinnaanissaata anguniarneqarnissaa aallaavigalugu aammalu siamasissumik tullerriaarinissap qulakkeerneqarnissaa periarfissaqaqqullugu tunngavik tamanna qitiulluinnarpoq. Aningaasaqarnitta pilersaarusernera paasilertoruminartumik ingerlallugulu inuiaqatigiit aningaasatigit pisinnaasaannut naleqqussakkamik aningaasartuutigit aqutsiviginnaassagutsigit periuseq taanna aalajangiusimasariaqarparput. Aningaasanut inatsit Inatsisartunit, aningaasaliisarnermut oqartussaasuusunit aammalu aningaasaliissutit atorneqarnerannik nakkutilliisuusunit, akuersissutigineqartarpoq. Ukiumoortumik pingaarnersiulluni tullerriaarineq kingusinnerusukkut ilassutit aningaasaliissuteqarnikkut aalajangiisuusumik allanngortinneqaqqusaanngilaq.

Siumoortumik aningaasaliissuteqartoqarsimatinnagu aningaasartuuteqartoqarsinnaananilu iserti-qartoqarsinnaanngilaq. Taamaattumillu iliuusissaq aningaasanut inatsimmi inatsisiniluunniit allani tunngavissinneqarsimatinnagu iliuusissap piviusunngortinneqarnissaa sioqqullugu aningaasaliissutitigit tunngavissaq pissarsiarineqaqqaassaaq.

Aningaasanut inatsit oqaasertaliussanik arlalinnik imaqarpoq, taakkulu tassaapput inatsimmi aalajangersakkat aningaasaliissutinik aqutsinermi tapertatut atorneqartut. Oqaasertaliussat aqutugalugit suliaasaqarfiup pineqartup iluani suliaasaqarfiilluunniit assigiinngitsut iluini konto pingaarnertit akornanni nussuinissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarsinnaapput. Taamatutaaq atuinerussutit atuinikinnerussutilluunniit ukiut aningaasanut inatsiseqarfiusut assigiinngitsut akornanni nuunneqarnissaannut Naalakkersuisut oqaasertaliussakkut piginnaatinneqarsinnaapput.

1.3 Aningaasanut inatsisissatut siunnersuummik siullermeerinnineq

2024-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuut Inatsisartunit ulloq 24. september 2024-mi siullermeerneqarpoq. Siunnersuummut nalinginnaasumik oqaaseqaatit arlallit aammalu amerlanerusunik ikinnerusunilluunniit aningaasaliisoqarnissaanik kissaatit aalajangersimanerusut siunnersuummik siullermeerinninnermi saqqummiunneqarput. Kissaatit saqqummiunneqartut amerlanersaat ataatsimiititaliap isumaa malillugu partiit akornanni kiisalu partiit Naalakkersuisullu akornanni aningaasanut inatsit pillugu nalinginnaasumik oqallisiginninnermi ilanngutissallugit naleqqunnerupput.

1.4 Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Siunnersuutip siullermeerneqarnerata kingorna ataatsimiititaliap inatsisitigit pisussaaffigalugu siunnersuut suliarisussaavaa aammalu siunnersuutip siullermeerneqarnerata aappassaaneer- neqarneratalu akornanni isumaliutissiissuteqartussaalluni.

Missingersuutit pillugit august 2024-mi Qaqortumi isumasioqatigiinnermi aningaasanut inatsisissatut siunnersuut ataatsimiititaliamit misissorneqarpoq. Aningaasanut inatsisissatut siunnersuummik misissuinini suliarinninninilu tunngavigalugit ataatsimiititaliaq Naalakkersuisunut apeqqutinik arlalinnik nassiussivoq. Ukioq manna aningaasanut inatsisissatut siunnersuummik misissuinermini ataatsimiititaliap 2025-mi aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi kapitali Naalakkersuisut nalinginnaasumik nassuiaataannik imaqartoq pingaarnertut qitiutippaa.

Tassunga atatillugu Attassiinnarnissamut Ineriartortitsinissamullu Pilersaarut II-mut 2023-meersumut Naalakkersuisut nalinginnaasumik nassuiaatini malitseqartitsinerat ataatsimiititaliamit sammineqarpoq. Taanna inuiaqatigiit aqqissuussaannikkut ilungersuutaannik nassuiaaffiuvoq, ukiunilu tulluuttuni 10-15-ini attanneqarsinnaasumik aningaasaqarnerup ineriartortitsiffiunissaanut aqqiissutissatut siunnersuutininik imaqarluni.

Naalakkersuisut malillugit attassiinnarnissamut Ineriartortitsinissamullu Pilersaarut II tassunga atatillugu aningaasaqarnikkut aqqissuussaannikkullu tunuliaqutaalluni pilersaarutitut ataatsimoorutut atuuttussanngussaaq. Tamannalu isumaqarpoq immikkoortunut pilersaarutit periusissiallu allat tamarmik aqqissuusseqqinnernullu alloriarfiit suliniutissallu tassunga atassutillit Attassiinnarnissamut Ineriartortitsinissamullu Pilersaarut II-mut ataqqinnissatut isummorsorluartasasullu, matumani immikkoortut assigiinnigitsut suleqatigiinnerinik ataqatigiissitsinissaq kiisalu inuiaqatigiinni aningaasaqarnikkut attanneqarsinnaasumik ineriartortoqarneq qulakkeerniarneqarput.

Aqqissuusseqqinnissamut sammiviit uku Naalakkersuisunit naatsumik nassuiaatigineqarput:

Aqqissuusseqqinnerit 1 aamma 2 - Amerlanerit ilinnialissapput suliffeqalissallutillu

Aqqissuusseqqinnissamut sammivik 2 - Suliniutissat tigussaasut aningaasaqarnermik assigiinnigisitaartumik pilersitsinissaq siunertaralugu

Aqqissuusseqqinnissamut sammivik 3 Pisortat immikkoortuanni siunissamut qularnaarinninneq

Aqqissuusseqqinnissamut sammivik 4 - Akileraarusersuinernik, atugarissaarnissamut ikiorsiissutinik, inissianut utoqqarnullu tunngasunik aqqissuusseqqinnerit

Annertunerusumik paasisaqarusuttunut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi kapitali Naalakkersuisut nalinginnaasumik nassuiaataannik imalik imaluunniit nalunaarut tamarmiusoq Namminersorlutik Oqartussat nittartagaanniittoq innersuussutigineqassapput. Siulianit allassimasut aallaavigalugit ataatsimiititaliaq arlalinnik apeqquteqarpoq suliallu nangillugu suliareqqinnissaa qilanaaralugu. Ataatsimiititaliap apeqqutai Naalakkersuisullu akissutaat ilanngussaq A-tut aamma B-tut ilanngunneqarput.

2. Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat

Naalakkersuisut siunnersuutip aappassaaneerseqarnissaanut allannguutissatut siunnersuutininik 78-inik saqqummiussipput. Taakku ulloq 21. oktober 2024 tiguneqarput. Aningaasaliissutinut taamatullu oqaasertaliussanut allannguutissatut siunnersuuteqartoqarpoq. Allannguutissatut

siunnersuutit taakku ilanngussaq C-tut aamma ilanngussaq D-tut ilanngunneqarput. Allanguutissatut siunnersuutit akuerineqassappata AIS2025-p appassaaneerineqarnerani IST-p IS-illu inernerani matuma kinguliani kapitali 4-mi takuneqarsinnaavoq.

AIS2025-p aappassaaneerineqarnerani IST-p IS-illu inernerani, Allanguutissatut siunnersuutit akuerineqassappata AIS2025-p appassaaneerineqarnerani IST-p IS-illu inernerannut sunniutissat tamarmiusut takussutissiami matuma kingulianiittumi takutinneqarput.

Aningaasat mio. kr.-nngorlugit.	2025	2026	2027	2028
AIS2023-mi IST-p inernerani	-111,3	-191,7	-136,7	-197,1
AIS2023-mi IS-ip inernerani	-101,3	-181,7	-126,7	-187,1
Allanguutissatut siunnersuutit aappassaaneerineqarnerani IST-p inernerannut sunniutissat	27,6	50,7	48,2	48,3
IST-p inerneranik aappassaaneerinninneq	-83,7	-141,0	-88,6	-148,8
IS-ip inerneranik aappassaaneerinninneq	-73,7	-131,0	-78,6	-138,8

Taamaalilluni allanguutissatut siunnersuutit aappassaaneerinninnissamut saqqummiunneqarnerattut isikkoqartillugit akuerineqassappata 2025-mi IS-ip inernerani 73,7 mio. kr.-nik sinneqartoorfiussaaq. 2025-mit 2028-mut aningaasanut inatsiseqarfiusumi tamarmi IST-p inernerani 462 mio. kr.-inik sinneqartooruteqarfiusasooq missingerneqarpoq. Ukiuni sisamani taakkunani IST-mi angusat 422 mio. kr.-inik sinneqartoorfiussapput.

Naalakkersuisut pingajussaaneerinninnissamut allanguutissatut siunnersuutit saqqummiussisarnerat nalinginnaavoq, taakku aappassaaneerinninnerup pingajussaaneerinninnerullu akornanni suliarineqartarput. Allanguutissatut siunnersuutit angusanut siuliani allassimasunut allangortitsissapput.

Missingersuutit inissisimanagerat aamma atugarisinnaasat:

Missingersuusiortarnermut Naatsorsuusiortarnermullu Inatsit naapertorlugu kommunini aamma Namminersorlutik Oqartussani ingerlatsinerimut, tapiissuteqartarnermut sanaartukkanullu ukiuni tulliuuttuni ataatsimut aningaasaliinissanut kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat inerisaanissaannut killiliunneqartussaq naatsorsuiffiqineqarsimavoq. Naatsorsuisarnermut malit-tarisassat sukumiinerusut Missingersuusiortarnermut Naatsorsuusiortarnermullu Inatsimmi § 2, imm. 2, nr. 2-mi nassaassaapput. Tassani ingerlatsinerimut, tapiissuteqartarnermut sanaartukkanullu ataatsimut aningaasaliissutaasut kommunit ukiumoortumik missingersuusiornissaanni annerpaamik ukiumi ataatsimi 1,00 pct.-imik ineriartorfiussasut aamma ukiuni sisamani 2,00 pct-

imik ataatsimut annerpaamik ineriartorfiussasut takuneqarsinnaavoq. Tamatumunnga ilanngunneqarput ukiut missingersuusiorfiusut. Aningaasanut inatsimmi aningaasartuutit amerleriarinnaanerannut inatsisitigut killiussinerup nassatarisaanik sinneqartoorutit siuliani taaneqartut aningaasanut inatsimmi aningaasartuutit amerlineqarnissaannut atorneqarsinnaanngimmata oqaatigineqassaaq.

Aningaasanik atorneqarsinnaasunik Naalakkersuisut naatsorsuinerat aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi takuneqarsinnaavoq, tassani 2025-mi aningaasartuutissanut nutaanut atorneqarsinnaasut takussutissiami matuma kingulianiittumi takuneqarsinnaallutik:

Namminersorlutik Oqartussani ingerlatsinerit, tapiissuteqarnerit sanaartorerillu akuerisat, mio. kr.-nngorlugit.

	Aningaasartuutit 2025	Aningaasartuutit 2026	Aningaasartuutit 2027	Aningaasartuutit 2028
Akuerisatut aningaasartuutitut kililititaq	5.752,6	5.696,0	5.809,8	5.809,4
AIS2025	5.750,3	5.665,5	5.749,5	5.717,4
Ukiuni takkuttussani Aningaasanut inatsisaasuni pingaarnersiuinissanut inassutigisatut sillimmatit		30,0	60,0	90,0
AIS2025-mi atugassat	2,3	0,5	0,3	2,0

Tamatuma kingorna 5,1 mio. kr.-it atorneqarsinnaasutut sinneruttut aningaasanut inatsisissaq pillugu partiinik isumaqatigiinniarnissanut aallaaviussapput. Taamaattumillu aningaasartuutissanut nutaanut siunnersuutissat annerusumik assinganik sipaaruteqartarnissamut piumasaqarfiussapput.

Tamatuma kingorna aningaasat atorneqarsinnaasut takussutissiaq matuma kingulianiittoq malillugu Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaannit sunnerneqassapput. Tassani ilaatigut allassimavoq ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi 2025-mi atorneqarsinnaasut, aningaasanut inatsisissatut siunnersuut malilugu 2,3 mio. kr.-iusimasut, maanna -22,5 mio. kr.-inut naatsorsorneqarsinnaapput. Tamatumunnga pissutaavoq Naalakkersuisut aappassaneerinninnissamut allannguutissatut siunnersuutaasa atorneqarsinnaasut 24,8 mio. kr.-inik ajorseriartimmatigit:

	Aningaasartuutit 2025	Aningaasartuutit 2026	Aningaasartuutit 2027	Aningaasartuutit 2028	Atugassat katillugit
AIS2025-mi atugassat	2,3	0,5	0,3	2,0	5,1
Allannguutissatut siunnersuutit sunniutaat	27,6	50,7	48,2	48,3	

Taakkunannga isertitat	-2,84	-27,5	-27,5	-27,5	
Atugassanut sunniutaat	24,8	23,2	20,6	20,7	89,3
Aappassaaneerinninnerup kingorna atugassat	-22,5	-22,7	-20,3	-18,7	-84,3

Tassani takuneqarsinnaavoq ukiuimi aningaasanut inatsiseqarfiusumi ukiunilu missingersuorfinni tamani atorneqarsinnaasut sipporneqarsimasut, taamaalilluni aningaasanut inatsisip piffissaani tamarmiusumi tassani aningsaasartuutitut nutaanut atugassat 84,3 mio. kr.-nik sipporneqarput.

Suliassaqarfiit arlallit, aappassaaneerinninnissamut pingajussaaneerinninnissamullu allannguutissatut siunnersuuteqarnermik nassataqarsinnaasumik, ukiariartornerani qulaajaavigineqartut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini Naalakkersuisunit eqqumaffigeqquneqarpoq. Uku ataasiakkaat allannguutissatut siunnersuuteqarfiusinnaasut Naalakkersuisunit naatsumik nassuiaatineqarpoq:

Ataatsimoortumik tapiissutit pillugit kommuninik isumaqatigiissutit

Ataatsimoortumik tapiissutitut isumaqatigiissut pillugu kommuninik isumaqatiginninniarnit aallarereerput. Oktobarimi-novembarimi isumaqatigiissuteqartoqassasoq ilimagineqarpoq, taamaalinerani inatsisissatut siunnersuutit kommunit aningaasaqarnerannut sunniutillit suusut paasineqareertarput.

Akileraarutitut akitsuutinullu missingiinerit nutaat

Akileraararnermut Aqutsisoqarfik oktobarip qaammataata naalernerani akileraarutini akitsuutinilu ineriartorneq AIS2025-mi isertitassanut missingiinerni allanngortoqarnissaanut tunngavissaqarnersoq naliliisoqassaaq. Tamatuma saniatigut biologit siunnersuinerat immikkut raajaqassutsimut pingaaruteqarluarsinnaavoq.

Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiinniarnit tunngavigalugit allannguutissatut siunnersuut Inatsisartuni partiinik aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiinniarnit tunngavigalugit AIS-2025-p pingajussaaneerineqarnissaanut allannguutissatut siunnersuummut aningaasaliissutissanik saqqummiisoqarumaartoq ilimasuttoqarpoq.

Taamaattumillu atorneqarsinnaasut sipporlugit atorneqareersutut isigineqartariaqarmata nutaamik aningaasartuutissanut siunnersuutit siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut amerlaqataannik sipaaruteqarfiusussatut siunnersuuteqarfigneqarnissaat pisariaqarluinnarpoq.

2.1 Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap ataatsimut isigalugu isummenera

Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaannut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap oqaaseqaatai aammalu inassuteqaatai isumaliutissiissutit matuma immikkoortuini 4-6-mi takuneqarsinnaapput.

Aappassaaneerinninnissamut Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat tamarmik akuerineqarnissaat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit inassutigineqarpoq.

3. Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap apeqqutai/oqaaseqaatai aalajangersimasut – suliassaqaarfinnut agguataarlugit

Isumaliutissiisummi ilanngussat A aamma B ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut aallarniutigalugu apeqqutaanik Naalakkersuisullu akissutaannik imaqtut, aallarniutigalugit innersuututigineqassapput.

Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat apeqquteqarfiginagit aningaasanut inatsisissatut siunnersuut ataatsimiititaliamit taamaallaat apeqquteqarfigineqarpoq.

4. Aningaasaliissutitut allannguutissatut siunnersuutit

Soorlu siusinnerusukkut taaneqartutut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummut allannguutissatut siunnersuutit 78-inik Naalakkersuisut saqqummiussipput. Taakkunanga 61-it aningaasaliissutitut allannguutissatut siunnersuutaapput 17-illu oqaasertaliussanut allannguutissatut siunnersuutaallutik. Oqaasertaliussanut allannguutissatut siunnersuutit isumaliutissiisutit immikkoortuini 4-mi 5-imilu sammeneqarput.

Aningaasaliissutitut allannguutissatut siunnersuutit sammisanut ukununga immikkoortinneqarsimapput:

Sammisaq 1: Teknikikkut allannguutit

Sammisaq 2: Missingersuutitut sunniuteqanngitsumik allannguutit

Sammisaq 3: Aningaasartuuteqarnerussutissat

Sammisaq 4: Aningaasartuutikinnerussutissat

Sammisaq 5: Isertitaqarnerunissamik inatsisitigullu pisussaaffigalugit aningaasartuutissanut missingiutit nutaat

Aningaasaliissutitut allannguutissatut siunnersuutit nr. 1-imit nr. 61-imut *normulersugaapput*.

Aningaasaliissutit pineqartillugit allannguutissatut siunnersuutit ataasiakkaat normui *aningaasaliissutitut takussutissiami* allasimapput; *ilanngussaq 1*. Aningaasaliissutitut takussutissiat Naalakkersuisut aningaasaliissutitut allannguutissatut siunnersuutaannut saarlinngorlugit ilanngunneqarput, taakkulu isumaliutissiisummut ilanngussaq C-tut ilanngunneqarput.

Oqaasertaliussanut allannguutissatut siunnersuutit 17-iupput. Taakku nr. 62-imit nr. 78-imut *normulersugaapput*. Oqaasertaliussanut tunngatillugu normuliunneqartoq oqaasertaliussat siornagut allanneqarpoq. Oqaasertaliussat *ilanngussaq 2*-mik taaguuserneqarput. Taakku isumaliutissiisummut ilanngussaq D-p ataani ilanngunneqarput.

4.1. Sammisag 1 – Teknikikkut allannguutit

Qulequttami tassani allannguutissatut siunnersuutininik 9-nik Naalakkersuisut saqqummiussipput, taakkulu 1-imit 9-mut normoqarput.

Allannguutissatut siunnersuutit taakku ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi ukiunilu missingersuusiorfiusuni ataatsimut isigalugu IS-imut sunniuteqassanngillat.

Sammissami missingersuutininut ilanngussani oqaasertanik suliassanullu kisitsisinik il.il. nutarterineq pineqarpoq. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit aningaasanut inatsisissatut siunnersuummut il.il. apeqqutit teknikimut attuumassuteqartut tunngavigalugit nutarterisoqarpoq. Sammisap ataani aningaasaliissutininut siunnersuutininik aningaasaliissutininik allannguutaasussanik saqqummiussisoqanngilaq.

Allannguutissatut siunnersuutininut ataasiakkaanut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq ilassutitut oqaaseqaatissaqanngilaq.

Sammisag 1-ip ataani allannguutissatut siunnersuutit nr. 1-9 **akuerineqassasut** ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqatigiinneersut Siumumeersullu **inassutigaaat**.

4.2. Sammisag 2 – Missingersuutininut sunniuteqanngitsumik allannguutit

Qulequttami tassani allannguutissatut siunnersuutininik 33-nik Naalakkersuisut saqqummiussipput, taakkulu 10-mit 42-mut normoqarput.

Allannguutissatut siunnersuutit taakku ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi ukiunilu missingersuusiorfiusuni ataatsimut isigalugu IS-mut sunniuteqassanngillat.

Manna sammissami allannguutissatut siunnersuutit immikkut makkununnga tunngapput:

1. Ilinniartitaanermut, Meeqqanut Inuusuttunullu kiisalu Peqqinnissamut Naalakkersuisoqarfimmi nuussinerit arlallit.
2. Nuna tamakkerlugu katsorsaanermut siunnersuinerimullu qitiusoqarfiliorneq.

Allannguutissatut siunnersuutininut ataasiakkaanut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq ilassutitut oqaaseqaatissaqanngilaq.

Sammisag 2-p ataani allannguutissatut siunnersuutit nr. 10-42 **akuerineqassasut** ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqatigiinneersut Siumumeersullu **inassutigaaat**.

4.3. Sammisag 3 – Aningaasartuuteqarnerussutissat

Qulequttami tassani allannguutissatut siunnersuutininik 9-nik Naalakkersuisut saqqummiussipput, taakkulu 43-mit 51-imut normoqarput. Allannguutissatut siunnersuutit taakku IS-ip inerneranut aningaasanut inatsiseqarfimmi 2025-imi 24,8 mio. kr.-inik, 2026-mi 23,2 mio. kr.-inik, 2027-mi 22,1 mio. kr.-inik kiisalu 2028-mi 20,7 mio. kr.-inik ajorseriaataassapput.

Illassutitut aningaasartuutit arlallit missingersugaanngitsut pinngitsoorsinnaanngisatut nalilernerqarput, taamaamat maanna missingersuutitut ilanngunneqarput. Uku pineqarput:

1. Naatsorsueqqissaartarfiup nutaamik innuttaasunik siumut naatsorsuina tunngavigalugu peqqinnissaqarfimmut aningaasaliissutinik innuttaasut katitigaanerannut nalimmassaaneq. Tamanna 2025-mi 17 mio. kr.-nik aningaasartuuteqarnerutitsissaaq, taakkulu 2028-mi 13 mio. kr.-nut appassapput.
2. Konto pingarneq 10.01.01 Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia NSN, allaffissorneq ukiumut 3,5 mio. kr.-nik qaffaanissamut kissaat. Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata tamanna suliassamut kisitsisissanut ilimagineqartunik tunniussisinaanermi, atorfinnillu arlalinnik, manna tikillugu inuttaqanngitsunik atorfinitsisissinaanermut tunngatillugu pisariaqartutut isigaa. Kissaat taanna aningaasanut inatsimmut kissaatinut siullernut ilaangilaq, taamaammallu aatsaat maanna Naalakkersuisunut saqqummiunneqarpoq.
3. Konto pingarneq 72.26.04 Greenland Airports A/S sullissinissamik isumaqatigiissutip ukiumoortumik akit qaffakkiartornerannut nalimmassartarnera pissutigalugu ukiumut 2,9 mio. kr.-nik qaffanneqarpoq.
4. Sulisitsisut sulisoqarnermut akitsuummumut akiliutissaannut Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup nutaamik missingiinerata malitsigisaanik, kontomut pingarnermut 31.03.35 Erninermut aningaasaateqarfik aningaasaliissutitut ukiumut 1,0 mio. kr.-nik qaffanneqar-nissaat qinnutigineqarpoq.

Allannguutissatut siunnersuutitut ataasiakkaanut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq ilassutitut oqaaseqaatissaqanngilaq.

Sammisaq 3-p ataani allannguutissatut siunnersuutitut nr. 43-51 **akuerineqassasut** ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqatigiinneersut Siumumeersullu **inassutigaaat**.

4.4. Sammisaq 4 – Aningaasartuutikinnerussutissat

Qulequttami tassani allannguutissatut siunnersuutitut 1-imik Naalakkersuisut saqqummiussipput, taannalu 52-mik normoqarpoq.

Allannguutissatut siunnersuutitut taanna ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi 2025-mi IS-ip inerneranut 1,5 mio. kr.-inik pitsanngoriaataassaaq ukiunilu missingersuusiorfiusuni 2026-2028-mi IS-imut sunniuteqassanani.

Utoqqaat pillugit inatsisip 1. juli 2025-mit 1. januar 2026-mut kinguaattoornera tunngavigalugit sammisap matuma ataani allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussisoqarpoq. Tamatuma kingunerisaanik 2025-mi 1,5 mio. kr.-inik aningaasartuutikinnerusoqassaaq.

Allannguutissatut siunnersuummut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq ilassutitut oqaaseqaatissaqanngilaq.

Sammisaq 4-p ataani allannguutissatut siunnersuutitut nr. 52 **akuerineqassasoq** ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqatigiinneersut Siumumeersullu **inassutigaaat**.

4.5. Sammisag 5 – Isertitaqarnerunissamik inatsisitigullu pisussaaffigalugit aningaasartuutissanut missingiutit nutaat

Qulequttami tassani allannguutissatut siunnersuutinik 9-nik Naalakkersuisut saqqummiussipput, taakkulu 53-imit 61-imut normoqarput.

Allannguutissatut siunnersuutit taakku aningaasanut inatsiseqarfimmi 2025-imi 2,840 mio. kr.-inik ukiunilu missingersuusiorffiusuni 2026-2028-mi ukiumut 27,5 mio. kr.-inik IS-ip inerneranut ajorseriaataassapput.

Manna sammisami inatsisitigut pisussaaffigisani aningaasartuutini akileraarutinilu isertitani missiliuinerit nutaat kingunerisaattut allannguutissatut siunnersuut saqqummiunneqarpoq.

- Akileraarutinit akitsuutinillu isertitat arlallit nutarterneri. Tassani ingammik ilimagisatut akitsuutinit isertitat appasinnerat kiisalu suli umiarsuarnut takornariartaatinut akitsuummik iluanaarutinik pissarsinnginneq pineqarpoq. Tamanna Nuummi umiarsualiviup umiarsualivittulli allatut umiarsualivimmiinnermi akitsuuteqannginneranik patsiseqarpoq, matumanimi Sikuki aamma umiarsualivimmiinnermut akitsuummik akiliisitsisarmat. Tamatuma saniatigut 2024-mi aasaanerani kujataani annertuumik sikorsuaqarneranik patsiseqartumik isertitat appariarnissaat ilimagineqarpoq.

Allannguutissatut siunnersuutinit ataasiakkaanut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq ilassutitut oqaaseqaatissaqanngilaq.

Sammisag 5-ip ataani allannguutissatut siunnersuutit nr. 53-61 **akuerineqassasut** ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqatigiinneersut Siumumeersullu **inassutigaa**t.

5. Oqaasertaliussanut allannguutissatut siunnersuutit

5.1 Naalakkersuisut oqaasertaliussanut allannguutissatut siunnersuutaat

Oqaasertaliussanut allannguutissatut siunnersuutinik katillugit 17-inik Naalakkersuisut siunnersuuteqarput taakkulu 62-imit 78-imut normoqarput. Ataatsimiititaliap matumani isumaliutissiisummini ilangussaq D innersuussutigaa.

Ataatsimiititaliap allannguutissatut siunnersuutinit oqaaseqaatai:

Oqaasertaliussat pillugit allannguutissatut siunnersuutit arlallit ilusiliinerinnarmut tunngasuteqarput, taamaattumillu matumani sukumiinerusumik sammineqassanatik. Uku immikkut maluginiarneqarput:

Allannguutissatut siunnersuut nr. 64:

Kantomut pingaarnermut 24.11.13 Umiarsualivimmiinnermut akitsuutit oqaasertaliussaq Kangerlussuarmi umiarsualivimmiinnermut akileraarummik annikilliliisoq ilanggunniarneqarpoq, tak. suliaq taanna pillugu ilassutitut aningaasaliivigineqarnissamut qinnuteqaat, Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliami suliarineqartoq.

Allannguutissatut siunnersuut nr. 66:

Kontomut pingaarnermut 34.01.07 Qatserisunut taarsigassarsiarititat oqaasertaliussartaat peerneqarniarpoq, suliamimi tassani Naalakkersuisut qinnuteqaataata Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit akuerineqarsimanissaa tunngavissaagaluarimat. Ataatsimiititaliap qinnuteqaat itigartippa, taamaammallu aaqqiissutissat allat maanna misissorneqarput.

Allannguutissatut siunnersuut nr. 70:

Kontomut pingaarnermut 72.20.05 Ilaasunik angallassinermut tapiissutit oqaasertaliussat Naalakkersuisut Arctic Umiaq Line A/S-mut 15 mio. kr.-t angullugit amigartooruteqarnermi qularna-veeqqusiisinaaneranik piginnaatitsivoq. Piginnaatitsissutip atorneqarsinnaanera ingammik Arctic Umiaq Linep angalanissamut pilersaarutaanik Naalakkersuisut nutaamik tunngavissior-nissaat apeqqaavaoq, taannalu tunngavissiami allami suliarineqarpoq.

Allannguutissatut siunnersuut nr. 77:

Kontomut pingaarnermut 89.71.40 Nukissiorfiit, sanaartornermut taarsigassarsiat oqaasertaliussat Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni innaallagissiorfimmik nutaamut tunngasunik taarsigassar-sinermik aaqqissuussanik sanaartorerup aallartinnissaa sioqqullugu Naalakkersuisut isumaqa-tigiissuteqarsinnaanerani piginnaatitsisut qinnutigineqarput. Tamanna Nuummi aamma Aasian-ni/Qasigiannuani erngup nukinganik nukissiorfiliornissaq pillugu Inatsisartut inatsisaannik malitseqartitsinerup ilagaa.

Allannguutissatut siunnersuutinut ataasiakkaanut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq ilassu-titut oqaaseqaatissaqanngilaq.

Oqaasertaliussanut allannguutissatut siunnersuutit nr. 62-imit 78-imit **akuerineqassasut** ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqatigiinneersut Siumumeersullu **inassutigaat**.

6. Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Taama oqaaseqarluni Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap aningaasanut inatsisissatut siunnersuut Inatsisartunit aappassaaniigassanngortippaa.

Sammissaq 1-ip ataani allannguutissatut siunnersuutit nr. 1-9 **akuerineqassasut** ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqatigiinneersut Siumumeersullu **inassutigaaat**.

Sammissaq 2-p ataani allannguutissatut siunnersuutit nr. 10-42 **akuerineqassasut** ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqatigiinneersut Siumumeersullu **inassutigaaat**.

Sammissaq 3-p ataani allannguutissatut siunnersuutit nr. 43-51 **akuerineqassasut** ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqatigiinneersut Siumumeersullu **inassutigaaat**.

Sammissaq 4-p ataani allannguutissatut siunnersuut nr. 52 **akuerineqassasooq** ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqatigiinneersut Siumumeersullu **inassutigaaat**.

Sammissaq 5-ip ataani allannguutissatut siunnersuutit nr. 53-61 **akuerineqassasut** ataatsimiititaliamit **inassutigineqarpoq**.

Oqaasertaliussanut allannguutissatut siunnersuutit nr. 62-78 **akuerineqassasut** ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqatigiinneersut Siumumeersullu **inassutigaaat**.

Inatsisartut suliarinninnerat tunngavigalugu Inatsisartut inaarutaasumik pingajussaaneerinnillutik suliarinninnissaat sioqqullugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut suliarineqaqqittussanngorlugu inatsisissatut siunnersuut ingerlateqqinneqassasoq ataatsimiititaliamit **inassutigineqarpoq**.

Peter Olsen
Siulittaasoq

Pele Broberg
Siulittaasup tullia

Mariane Paviasen Jensen

Kristian Jeremiassen

Kuno Fencker

Karl Tobiassen

Jens-Frederik Nielsen